

Hodnotenie samosprávnych opatrení (HSO) za január - marec 2014

V rámci projektu Hodnotenie samosprávnych opatrení (HSO), ktorý od roku 2009 realizuje Centrum pre hospodársky rozvoj (CPHR) v nadväznosti na projekt INEKO HESO-Regióny, sa štvrťročne vyjadrujú analytici (medzi nimi i analytik KI [Dušan Sloboda](#) [1]), zástupcovia akademickej obce, samosprávy a mimovládnych organizácií k navrhovaným a realizovaným opatreniam samosprávnych inštitúcií na úrovni obcí, miest i krajov.

Poradie hodnotených opatrení za obdobie január - marec 2014, vrátane komentárov hodnotiteľov, nájdete vo formáte PDF [tu](#) [2].

Komentáre analytika KI Dušana Slobodu k vybraným hodnoteným opatreniam:

[Technológie majú pomôcť šetriť aj v Lučenci](#) [3]

Opatrenie zavádzajúce monitoring vozidiel mesta prostredníctvom GPS by malo smerovať priamo k zníženiu nákladov na spotrebu pohonných hmôt a nepriamo k zníženiu súvisiacich servisných nákladov, ponúka tiež možnosti na lepší manažment využiteľnosti mestských vozidiel. Výsledkom by mohla byť vyššia efektivita pri zabezpečovaní kompetencií samosprávy v prospech občanov-daňovníkov, vrátane vyššej efektivity vynakladania výdavkov mesta. Opatrenie prináša možnosti na lepšie kontrolovať plnenie úloh, či už samosprávou alebo je obyvateľmi. Otázne však je, či bude monitorované každé služobné auto z vozového parku mesta bez výnimky – vrátane vozidla primátora – a tiež, či bude mať verejnosť k tomuto monitoringu (online) prístup.

[Košická MČ Nad jazerom tají sponzora](#) [4]

Utajovanie donora vyvoláva otázku, či nejde o istú formu korupcie a „odvd'ačenie sa“ za doterajšiu „spoluprácu“ samosprávy s donorom, a taktiež hrozí, že darca môže byť v rámci klientelistických praktík zvýhodňovaný pri vstupovaní do budúcich obchodných či iných vzťahov s mestskou časťou.

Darovacia zmluva – vrátane identity darcu – by však mala byť verejná. Jedna z právnych interpretácií povinného zverejňovania zmlúv hovorí, že aj darovacia zmluva sa týka nakladania s majetkom obce, keďže v jej dôsledku sa majetok obce mení (rozširuje sa), a z toho dôvodu by zmluva mala byť zverejnená.

Viacere inštitúcie verejnej správy, medzi nimi napríklad aj ministerstvo vnútra, medzi povinne zverejňovanými zmluvami uvádzajú aj darovacie zmluvy.

Bez ohľadu na interpretáciu zákona je zrejmé, že nezverejnenie zmluvy ide proti duchu zákona. Na Slovensku si však nectíme princípy, vystačíme si s cynickým sloganom, že konáme „v súlade so zákonom.“

Podľa iného zákona u nás tiež platí, že ak by politická strana utajovala identitu darcu, takýto dar by musela vrátiť. Možno by bolo vhodné aplikovať tento princíp i na prijímanie darov samosprávami.

[V Šali bojujú proti šikane na ulici kamerami aj možnosťou podať podnet online](#) [5]

Boj proti šikane nie je záležitosť, ktorá sa dá vyriešiť jednoduchými opatreniami ako je možnosť jej anonymného nahlasovania či zaznamenávanie diania na verejných priestranstvách kamerami. Oveľa podstatnejšie a potrebné sú tie opatrenia, ktoré vedú k predchádzaniu šikany, ich realizácia je však oveľa komplexnejšia.

Vyžadovalo by si to okrem iného mať po ruke vyškolený „intervenčný“ tím odborníkov a zástupcov miestnej komunity, ktorý by problém dlhodobo riešil. Na takéto rýdzo verejné služby občanom však naše samosprávy či štát neraz zdroje nemajú či nenájdu, keďže ich pomíňali na rôzne „huncútstva a zlodejiny“.

[Hovorca žilinského primátora získal byt za symbolickú sumu \[6\]](#)

Opätovné potvrdenie, že verejná správa nie je dobrý vlastník a k majetku, ktorým disponuje, sa nespráva hospodárne. Ak už mesto vlastní byty, malo by o ich pridelení rozhodovať podľa jasných a vopred stanovených pravidiel a kritérií. V ich rámci by nemalo byť miesto pre špeciálne zaobchádzanie, zvyhodňovanie a papalášske maniere pre tých, ktorí pre mesto na jeho úrade či inde pracujú. Je nehorázne, ak hovorca mesta, platený z daní občanov, získa od mesta expresne rýchlo a za smiešny peniaz byt, pričom iní občania roky čakajú v poradovníku, kým dostanú možnosť za byt riadne zaplatiť. Smutným prejavom občianskej apatie je, že miestna verejnosť nevyvinula dostatočne silný tlak na to, aby hovorca byt mestu vrátil a porúčal sa z funkcie.

[Nové Zámky vykurujú ekologicky. chudobní kúria zadarmo \[7\]](#)

Nič nie je zadarmo, všetko má svoju cenu. Aj projekty, ktoré sú financované z eurofondov, musel niekto zaplatiť – vo väčšej miere to boli daňovníci iných členských krajín EÚ, v menšej miere naši daňovníci.

Problém „podnikateľských zámerov“, ktoré nie sú generované priamo na trhu, ale na stoloch byrokratov a za pomoci lobistov a vyhľadávateľov renty, je často ich ďalšia udržateľnosť po skončení „pomoci“ bez schválenia ďalších dotácií a stimulov z našich daní.

Ukazuje sa, že aj pod nálepkou ekológie a alternatívy sa neraz skrýva len chladný kalkul, ktorý v konečnom dôsledku nepomáha prírode, ale kvázipodnikateľom, ako hovorí aj [skúsenosť z Bardejova](#) [8].

[Príspevková organizácia mesta Dunajská Streda prenajala priestory extrémistom \[9\]](#)

Ak k nám zavítajú extrémisti spoza hraníc, vyruší nás to, ale pochodovanie tých „našich“ po obciach a mestách nám až tak nevadí, dokonca [sme schopní zvoliť ich](#) [10] alebo priamo financovať z našich daní organizácie, [ktorých členovia s nimi sympatizujú](#) [11] a spolupracujú. Extrémizmus treba odmietnuť nahlas a vždy, bez ohľadu na národnosť toho, kto ho medzi ľuďmi šíri.

[Nitrianska župa vybrala svoju zástupkyňu v Bruseli bez výberového konania \[12\]](#)

Treba povedať, že samotná pozícia zástupcu Nitrianskeho kraja v Bruseli – bez ohľadu na to, kto a ako sa ním stal – je absolútnym vyhadzovaním peňazí daňovníkov. Za všetko o „potrebnosti“ mať takého zástupcu v Bruseli hovorí i to, ako túto pracovnú pozíciu [definoval](#) [13] samotný dlhoročný predseda Nitrianskeho kraja Milan Belica: „*Oni tam nerozhodujú prakticky o ničom. Oni tam len pripravujú materiály, kvázi robia akýchsi pošťarov. Keď mne treba vyrokovať stretnutie s komisárom alebo komisiou, tak ten dotyčný mi tento priestor zabezpečí. Aby som si to nemusel ja telefonicky zo Slovenska po rôznych peripetiách zabezpečiť.*“

[Žilinská župa sa z vlastnej vôle rozhodla podrobiť auditu TIS \[14\]](#)

Čo toto opatrenie resp. rozhodnutie kraja prinesie, bude možné zhodnotiť, až keď sa dozvieme výsledky auditu. A až následne bude možné zhodnotiť to, ako sa k jeho výsledkom samospráva postaví. Má záujem kraj naozaj o transparentnosť alebo si vystačí s nálepkou transparentnosti? Slovensko je krajina dvojtvárnosti – jedno prezentujeme a máme na papieri či vývesnom štíte, no iné žijeme, inak konáme a podľa iného sa správame. Aj to je súčasť ťaživého bremena dedičstva, ktoré si z dôb totalít nesieme v sebe a kolo seba i naďalej.

Tagy: [HSO](#) [15]

[hodnotenie samosprávnych opatrení](#) [16]